

סֵדֶר הַלְמוּד לַשָּׁנָה מֵעֲבָרַת י' אֲדָר א':

וְבוֹדְאֵי הוּא עֵצָה גְדוֹלָה וְקָלָה שֶׁהַכֹּל יְכוֹלִין לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה וּלְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא עַל-יְדֵי הַדְּבָר לְבַד, אֲךָ גַּם עַל זֶה יֵשׁ מְנִיעָה גְדוֹלָה, כִּי הַבַּעַל דָּבָר הַנִּיחַ עֲצָמוֹ עַל זֶה מְאֹד לְהַטְרִיד אֶת כָּל אָדָם בְּטַרְדֵי הַפְּרָנְסָה שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר הַנְּפִילָה לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל לְשַׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַטְּמֵאָה, עַד שְׂאִינוֹ מְנִיחוֹ לַעֲסֹק אֲפִלּוֹ בְּעֵצָה קָלָה כְּזֹאת לְצַעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּרָאוּי, אֲבָל בְּאַמֶּת גַּם זֶה אִינוֹ מְנִיעָה כָּלֵל כִּי צְרִיכִין לְהַזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר בְּשׁוֹם אַפֵּן לְהַמְשִׁיךְ לַעֲצָמוֹ פְּרָנְסָתוֹ עַל-יְדֵי יְגִיעָתוֹ וּמְרָחוֹ כִּי זֶהוּ כְּפִירָה לִזְמַר חֵם וְשָׁלוֹם, כֹּחֵי וְעֵצָה יְדֵי עֲשֵׂה וְכוּ', רַק צְרִיכִין לְהֶאֱמִין שֶׁכָּל הַפְּרָנְסָה נְמַשְׁכֶּת רַק מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ בִּישׁוּעַת הַשֵּׁם וּבְחַסְדּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲפִלּוֹ הַבַּעַל מְלָאכָה וּמִשָּׂא וּמִתָּן יְכוֹל לְמַצֵּא לְנַפְשׁוֹ כַּמָּה שָׁעוֹת בְּיוֹם שְׁיַעֲסֹק בָּהֶם בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים וְהַתְּבוּדוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כַּנֶּ"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה בּוֹדְאֵי לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּבַחֲיַנְתָּ: "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'", וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה: אֵינִי מִבְּקֵשׁ אֵלָּא דְּבָרִים כִּי עַל-יְדֵי שְׁנַתְּעוֹרֵר עַל כָּל פָּנִים בְּדְבָרִים קְדוּשִׁים לְבַקְשׁוֹ הַשִּׁיבֵנוּ וְכוּ' וּכְנֶ"ל זֶה יִהְיֶה נְחֻשֵׁב לְהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ וְנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְהַבֵּן הַיָּטֵב, כִּי בְּלִי שׁוֹם הַתְּעוֹרְרוֹת כָּלֵל בּוֹדְאֵי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַתְּקָרֵב:

גַּם עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים זֹכִינִן לְקַבֵּל הָאָרֶה מֵהַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, הַנְּמַשְׁכִּים מֵהַתְּנוּצְצוֹת מְשִׁיחַ מִשְׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, וְכִלְלֵי הַעֲצוֹת כְּלוּלִים בְּסִפְרֵי תְּהִלִּים (שֶׁהֵם חֲסִדֵי דָּוִד הַנְּאֻמָּנִים שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנְתָּ נִצַּח וְהוֹד בְּבַחֲיַנְתָּ עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד כִּידוּעַ, שְׁחַסְדֵי דָּוִד הֵם בְּבַחֲיַנְתָּ נִצַּח וְהוֹד בְּבַחֲיַנְתָּ עֲצוֹת) הֵינּוּ לְצַעֵק תָּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחָתָה כַּנֶּ"ל

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִין לְצֵאת וּלְעֹלֹת מִכָּל הַנְּפִילֹת וְהִירִידוֹת שְׁבַע עוֹלָם
אֶפְלוּ מִבְּחִינַת שַׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַטְּמֵאָה שֶׁהַבַּעַל דָּבָר מִטְרִיד
אֶת כָּל אָדָם בְּתַאֲזוֹת מָמוֹן וְטְרִדַת הַפְּרִנָּסָה כָּל יְמֵי חַיָּו, עַד שֶׁאֵין
לוֹ פְּנָאֵי כָּלָל אֶפְלוּ לְצַעֲק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּנִּלְל:

וְזֶה בְּחִינַת מַעֲלַת הַמְּזִמּוֹר תְּהִלָּה לְדָוִד שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם
לְבָרְכָהּ, כָּל הָאֹמְרוֹ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן
עוֹלָם הַבָּא, וּמִסְקֵי שָׁם מְשׁוּם דְּאִית בֵּיה אֶלְפֵי-בֵית וְאִית בֵּיה פְּרִנָּסָה
עֵינֵי כָל אֱלִיָּהּ יִשְׁבְּרוּ וְכוּנָתָם הִיא מְשׁוּם שְׁכָלוּלִים שְׁנֵי הַבְּחִינֹת
הַנִּלְל בְּיַחַד בַּמְּזִמּוֹר הַזֶּה הֵינּוּ כִּי עַל-יְדֵי שְׁנֵי הַבְּחִינֹת הָאֵלֶּה שֵׁישׁ
בְּזֶה הַמְּזִמּוֹר בְּיַחַד נִזְכָּה בְּוִדְאֵי לְתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא
כִּי עַל-יְדֵי כָּלָל הָעֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שְׁבָתָהּם כָּלוּלִים כָּל
הַדְּבוּרִים שְׁבַע עוֹלָם יִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קְדָשָׁה שִׁיקְדֵשׁ הַדְּבוּר מְאֹד
לְהַרְבּוֹת בְּתִהְלִים וְהַתְּבוּדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה
בְּוִדְאֵי לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים שֶׁל כָּל הַחַטָּאִים שֶׁהֵם גַּם בֶּן מִבְּחִינַת
הָעֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁהַמְּשִׁיךְ חַס וְשָׁלוֹם, הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ
בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר שֶׁעָבַר עָלָיו לְהַסְטֵר אֲחֵרָא פִּידוּעַ וְכַמוֹכֵן בְּדָבָרָיו
זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָהּ, בְּהַתּוֹרָה אָנֹכִי סִימָן ד' ב' "לְקוּטֵי מוֹהַר"ן" חֵלֶק א'
אֵךְ טְרִדַת הַפְּרִנָּסָה מוֹנֵעַ אֶת הָאָדָם מִזֶּה כַּנִּלְל, אֲבָל הֵלֵא הַמְּזִמּוֹר
הַזֶּה מִזְכִּיר אֶת הָאָדָם שְׁכָל הַפְּרִנָּסָה רַק מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ
שְׁכַת-טוֹב: "עֵינֵי כָל אֱלִיָּהּ יִשְׁבְּרוּ וְאִתָּה" וְכוּ' "פּוֹתַח" וְכוּ' "וּמִשְׁבִּיעַ"
וְכוּ', וּבְוִדְאֵי עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה בְּוִדְאֵי לְהַתְּחִיזֵק בְּהַדְּבוּר דְּקְדָשָׁה
וְיִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא:

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָהּ, מִפְּנֵי מָה לֹא נֶאֱמַר נו"ן
בְּאֲשֵׁרֵי, מִפְּנֵי שֵׁישׁ בֵּיה מִפְּלָה לְכַנְּסַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר: נִפְלָה וְכוּ'
וְאֶפְלוּ הָכִי חֲזַר דָּוִד וּסְמָכָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר: "סוּמָךְ ה' לְכָל

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ה'תמוז - זמור מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מקוה שדך צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רב"ל -
זמור "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

הַנוֹפְלִים" הֵינּוּ כִּי לֹא רָצָה לְהִזְכִּיר הַנוֹ"ן בְּפִרוּשׁ שְׁמֵרְמוֹז עַל שֵׁעַר
הַחַמְשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה שְׁעַל־יְדֵי־זֶה עֵקֶר הַתְּקוּהָ מִפְּנֵי שִׁישׁ בָּהּ
מִפְּלָה לְכַנְסֵת־יִשְׂרָאֵל, כִּי גַם עֵקֶר הַנְּפִילָה שֶׁל כְּנֶסֶת־יִשְׂרָאֵל הוּא
עַל־יְדֵי שֵׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל הַטְּמֵאָה שֶׁהוּא תֵּאוֹת מָמוֹן וְטִרְדַּת
הַפְּרָנְסָה כִּנ"ל, וְעַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהִזְכִּיר הַנוֹ"ן בְּפִרוּשׁ כִּי יִתְגַבֵּר
הַמִּתְנַגֵּד מְאֹד רַק בְּרֵמֶז רְמֵזָה בַּפְּסוּק שְׁאַחֲרָיו "סוּמָךְ ה' לְכָל
הַנוֹפְלִים" וְכוּ', וְזֶה עַל־יְדֵי שִׁישְׁלִיךְ יְהָבוּ עַל הַשֵּׁם וַיִּבְטַח שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִפְרֶנְסוּ בְּוַדַּאי אֲפֹלוּ אִם יַעֲסֹק כְּמָה שְׁעוֹת בַּיּוֹם בְּהַדְבּוֹר
הַקְּדוּשׁ שֶׁל תְּפִלָּה וְתוֹרָה, כִּי כָּל הַפְּרָנְסָה אֲפֹלוּ שֶׁל הַבְּעָלִי מְלֹאכָה
וּמִשָּׂא וּמִתָּן הוּא רַק מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה שְׁנִסְמָךְ לְזֶה עֵינִי כָּל אֵלֶיךָ
יִשְׁבְּרוּ כִּנ"ל:

וְזֶה שְׁאֵנוּ רוֹאִין שִׁישׁ לְזֶה הַרְבֵּה עֲשִׂירוֹת מְאֹד וְלְזֶה עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת
גְּדוֹל הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ לְפִי הַבְּחִירָה שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּידוּעַ,
וְ"צַדִּיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו", שְׁכָּל מַה שְׁעוֹשֶׂה עִם
הָאָדָם הַכֹּל חֶסֶד גְּדוֹל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ וְעֵקֶר הַתְּקוּהָ שֶׁל כָּל אָדָם הוּא
לְזִכּוֹת לְחַיִּים נְצַחִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא וְעַל־יְדֵי מָה זּוֹכִין לְזֶה, עַל־יְדֵי
"קָרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ" דִּיקָא יְהִיָּה מִי שִׁיְהִיָּה
וְזֶה: "תְּהִלַּת ה' יִדְבַּר פִּי וַיִּבְרַךְ כָּל בֶּשֶׂר שֵׁם קְדוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד",
לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּוַדַּאי יִתְתַּקֵּן
הַכֹּל וַיִּזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא וְעַל כֵּן הָאוֹמֵר מְזִמּוֹר הַזֶּה
שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, כִּי עַל־יְדֵי
שְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת הַכְּלוּלִים בְּמְזִמּוֹר זֶה בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ וְלְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא כִּנ"ל (שָׁם, הַלְכוֹת קְרִיאַת־שְׁמַע, הַלְכָּה ה):

עו יַעֲקֹב אָבִינוּ כְּשֶׁפָּגַע בְּמָקוֹם הַהוּא עַל־יְדֵי שְׁנֵתָן אֵל לְבוֹ לַחֲזוֹר
לְמָקוֹם הַמְּקֻדָּשׁ וּמִיָּד קָפְצָה לוֹ הָאָרֶץ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם

לְבָרְכָהּ, עַל־יְדִי־זֶה זָכָה לְהַשִּׁיג אֶז עֵצִים מֵעֲלֵת הָאֲתֵעְרוֹתָא
 דְּלִתְתָּא שְׁעַל־יְדִי־זֶה תִּכְרַף בָּא לֹו סִיּוּעַ מְלַעִילָא בְּבַחֲיִנַת הַבָּא
 לְטָהָר מִסִּיעִין לֹו, וְעַל כֵּן תִּקֵּן אֶז תְּפִלַּת עַרְבִית שְׁהוּא בְּעֵת הַחֲשִׁךְ
 הַגָּמוּר, כִּי זָכָה בְּגִדְל קִדְשָׁתוֹ לְהוֹרִיד אֶת עֵצְמוֹ לְעִמְק הַנְּפִילוֹת
 שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֹל וּפְרָט וְשִׁבְכָל דּוֹר וָדוֹר עַד עַקְבוֹת מְשִׁיחָא
 וּמֵאִיר בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, שְׁאַפְלוֹ בְּחֻשְׁבַּת לִילָה וְאַפְלוֹ מִמָּשׁ בְּגִשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק לְהִתְעוֹרֵר בְּאֲתֵעְרוֹתָא דְּלִתְתָּא
 בְּצַעֲקָה וְתִפְלָה אֱלֹו יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת מִבְּטָן שְׁאוֹל שׁוֹעֵתִי וְלִית
 רְעוּתָא טָבָא דִּיתְאַבְד [אִין שׁוּם רְצוֹן טוֹב שְׁנֶאֱבַד], וְכִמוֹ שְׁאַמַּר
 אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרָנוּ לְבָרְכָהּ, בְּהַשְׁיִחָה הַנּוֹרָאָה שְׁהַפְּלִיג אֶז
 מְאֹד בְּגִדְלַת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁאִין יוֹדְעִין כָּלֹל, וְסִיּוּעַ אֶז בְּזוֹ הַלְשׁוֹן:
 אֲפִלוֹ אֲיִיעַר זֶאֶךְ וּוִיָּא אֶהִיִן אִיטְלִיכְעַר אִיז גִּיפְאֵלִין אֲבִי מְעַ אִיז
 זִיךְ נִיט מִיָּאֵשׁ פִּין שְׁרִייעֵן מְעַ שְׁרִיִיט מְעַ בְּעַט וְכוּ' [אֲפִילוֹ הַעֲנִין
 שְׁלַכְּם, הִיכֵן שְׁכַל אֶחָד נִפְל, הַעִיקַר שְׁאִין מִתִּיאֲשִׁים מִצַּעֲקָה,
 צוֹעֲקִים מִבְּקָשִׁים וְכוּ'], יֵשׁ עֲנִין שְׁנַתְּהִפְךָ הַכֹּל לְטוֹבָה כִּי גִדְוֹל
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאִין יוֹדְעִין כָּלֹל וְכוּ', וְיִקַּר וְחָשׁוּב מְאֹד אֲצַל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ כָּל הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל כָּל אָדָם בְּכָל מְקוֹם שְׁהוּא,
 וְתִכְרַף כְּשֶׁאָדָם מִתְעוֹרֵר בְּאֲתֵעְרוֹתָא דְּלִתְתָּא בְּתִפְלָה וְעִבּוּדָה כָּל
 שְׁהוּא מִתְעוֹרֵר תִּכְרַף אֲתֵעְרוֹתָא דְּלַעֲלָא הַרְבֵּה וְעַל־יְדִי־זֶה יֵשׁ לֹו
 כַּח לְהִתְעוֹרֵר עוֹד וְכִמוֹ כֵּן נִמְשָׁךְ אֲתֵעְרוֹתָא דְּלַעֲלָא יוֹתֵר וְכוּ':

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלַּת עַרְבִית רְשׁוֹת כִּי לְפַעְעָמִים גּוֹבֵר הַחֲשִׁכָה וְהַעֲדָר
 הַדַּעַת כָּל כָּךְ עַל הָאָדָם עַד שְׁהוּא בְּבַחֲיִנַת הַעֲדָר הַדְּבֹר בְּחִינַת
 יוֹנַת אֱלֹם, שְׁאִינוֹ יְכוּל לְפָתַח פִּיו כָּלֹל לְהִתְפַּלֵּל וְלְהִתְבוּדָד וּלְפָרֵשׁ
 שְׁיִחָתוֹ כְּרָאוּי לֹו בְּבַחֲיִנַת נְּאֻלְמָתִי לֹא אֶפְתַּח פִּי וְנֶאֱמַר נְּאֻלְמָתִי
 דּוּמְיָה וְכוּ', וּבְאַמְת לּוֹלֵא כַּח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הָיוּ מִתִּיאֲשִׁים אֶז

זֶקֶק נָתַן וְלֹא יֵעָבֹר

ה'תנ"ג
לְעֹמֵר מִזֶּה רִנְיָתָהּ זִיכָר לְ"עֹד לְעֹד מִקֻּוּהָ שִׁדְרָה לְעֹד מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ יְהִיָּה תִיקוּן לְכַ"ל"
זֶקֶק נָתַן וְלֹא יֵעָבֹר יֵצֵא לְאוֹר עֵי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנָח" שְׁעֵי יוֹשִׁיבַת תִּיקוּן הַמִּידוֹת

לְגַמְרֵי מְלַחְתֵּפֶלֶל וְלָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם, וְזֶה עֶקֶר תִּיקוּן הַצְּדִיקֵי אֲמַת
שָׁהֵם בְּבַחֲיֵנַת יַעֲקֹב אָבִינוּ, שָׁהֵם מְעוֹרְרִים וּמְחַזְקִים אוֹתָנוּ
וּמְכַנְיָסִים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, שָׁגַם בְּתַקְפָּה מְרִירוֹת הַגְּלוּת בְּגִשְׁמֵיֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת שֶׁהוּא בְּחֵינַת תַּקְפָּה חֲשִׁכַת לִילָה יִתְפַּלֵּל וְיָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם
וְלִבִּי לְהִתְיַאֵשׁ מִן הַצְּעָקָה וְהַתְּפִלָּה לְעוֹלָם כַּנִּ"ל, וְאַף־עַל־פִּי
שֶׁהוּא אִזּוּ בְּבַחֲיֵנַת הָעֵדֶר הַדְּבֹר כַּנִּ"ל אַף־עַל־פִּי־כֵן יִסְתַּכֵּל כָּל
אֶחָד עַל נְקֻדַּת הָאֲמַת לְאֲמַתּוֹ עַד שֶׁכָּל אֶחָד יִתְחַזֵּק מִכָּל מְקוֹם
שֶׁהוּא עַל כָּל פָּנִים בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים וְכַסּוּפִים טוֹבִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּבַחֲיֵנַת: "זְכַרְתִּי בְּלִילָה שְׁמֹךְ ה'" וּבְבַחֲיֵנַת: "עַל מִשְׁכְּבֵי בְּלִילוֹת
בְּקִשְׁתִּי אֵת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי" וְכוּ' שָׁגַם בְּתַקְפָּה חֲשִׁכַת הַלִּילָה נִבְקַשׁ
וּנְחַפֵּשׂ אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף מַה
תִּהְיֶה הַתְּכֵלִית מֵאֲתָנוּ עַד שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מִמִּילָא יִתְחַזֵּק לְפַתַּח פִּי
בְּדְבוּרֵי תְּפִלָּה גַם אִזּוּ בְּבַחֲיֵנַת נְאֻלְמָתִי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מִטוֹב
וּכְאֲבִי נְעֶכֶר, וְאַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי־זֶה בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא כּוֹסֵף וּמְשִׁתּוֹקֵק
אַף־עַל־פִּי־כֵן מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמְצַטְעֵר עַל־זֶה שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנַת
הָעֵדֶר הַדְּבֹר עַל־יְדֵי־זֶה חֵם לְבִי בְּקֶרְבִי וְכוּ' דְּבַרְתִּי בְּלִשׁוֹנִי שְׁזוֹכָה
אַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי־זֶה לְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים בְּחַמִּימוֹת גְּדוֹל בְּקִדְשָׁה,
מֵאַחַר שֶׁיֵּצְאוּ הַדְּבוּרִים עַל־יְדֵי רִצּוֹנוֹת טוֹבִים וְכַסּוּפִים גְּדוֹלִים
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ:

וּבְאֲמַת זֶה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה תָּמִיד וְזֶה עֶקֶר הָעֲצָה לְתְּפִלָּה
וְשִׁיחָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁלֹּא יְהִיָּה הַדְּבָר עָלָיו כְּחוּבָה כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ
לְצֵאת יְדֵי חוּבָתוֹ שֶׁזֶה בְּחֵינַת אֵל תַּעֲשׂ תְּפִלָּתְךָ קִבֵּעַ אֵלָא רַחֲמִים
וְתַחֲנוּנִים, שֶׁבְּתַחֲלָה יַעֲזֹר לְבוֹ בְּרִצּוֹנוֹת וְכַסּוּפִים טוֹבִים מְאֹד
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאִזּוּ מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ אַחֲרֵי־כֵן בְּאֲמַת מְקִירוֹת לְבוֹ
בְּרִשׁוֹתוֹ וּרְצוֹנוֹ הַטוֹב לֹא בְּדֶרֶךְ עַל וְחַיִּיב לְבַד:

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלַּת עֲרַבִית רְשׁוּת, הֵינּוּ כַּנִּ"ל רַק שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן
תִּקְנֵנוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה, תְּפִלַּת חוֹבָה בְּשִׁבִיל הַמּוֹן עִם
כִּי בְּלֹא זֶה לֹא יִתְפַּלל כָּלֵל אֲבָל עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלוֹת אֵלוֹ
בְּעֶצְמָם-לְהַתְּפַלֵּל אוֹתָם בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים שְׁלֵא בְּדַרְךְ קִבֵּעַ וְעַל
כֵּן תְּפִלוֹת שֶׁל יוֹם שַׁחֲרִית וּמִנְחָה שֵׁהֵם בַּיּוֹם, הֵינּוּ בְּשַׁעַת הָאֶרֶת
הַמַּחֲזִין עֲדִין עַל כֵּן הֵם בְּבַחֲינַת חוֹבָה וַיַּעֲקֹב תִּקְוֵן תְּפִלַּת עֲרַבִית,
הֵינּוּ לְהַתְּפַלֵּל גַּם בְּתַקְוָה חֲשֻׁכַת לַיְלָה, בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחֲזִין
לְגַמְרֵי וְאִזּוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְתִקְוֵן תְּפִלַּת חוֹבָה, דִּהֵינּוּ לְהַטִּיל עָלָיו חַיּוֹב
לְהַתְּפַלֵּל אִזּוֹ מַחֲמַת שֶׁהוּא אִזּוֹ בְּבַחֲינַת הָעֵדֶר הַדְּעֵת וְהָעֵדֶר הַדְּבוּר
וְאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְפַתַּח פִּיו כָּלֵל וְעַל כֵּן אִזּוֹ עֵקֶר תִּקְוֵן הַתְּפִלָּה עַל-יַדֵּי
בְּחִינַת תְּפִלַּת עֲרַבִית רְשׁוּת שֶׁתִּקְוֵן יַעֲקֹב אָבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
לְהַמְשִׁיךְ עַל עֶצְמוֹ גַּם אִזּוֹ הָאֶרֶת הָאֵמֶת מֵאֹרֶן הַפָּנִים שֶׁל הַצַּדִּיקִי
אֵמֶת שֵׁהֵם בְּבַחֲינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּבַחֲינַת: "תִּתֵּן אֵמֶת לְיַעֲקֹב"
וְזָכָה לְאֹרֶן הַפָּנִים בְּחִינַת שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה:
"שׁוֹפְרָה דִּי-יַעֲקֹב וְכוּ', וְאֹרֶן הַפָּנִים הַנִּ"ל הוּא בְּחִינַת רָצוֹן כַּמּוֹבָא
בְּדַבְּרֵי זְכוֹרֹנוֹ לְבָרְכָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאֹרֶן פָּנֶיךָ כִּי רָצִיתָם"
וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכָּה לְחַזֵּק אֶת עֶצְמוֹ עַל כָּל פָּנִים בְּרָצוֹנוֹת וְכַסּוּפִין
טוֹבִים וְאִזּוֹ מִמִּילָא יִהְיֶה נִפְתָּח פִּיו בְּדַבּוּרִים קְדוּשִׁים וַיִּשְׁפֹּךְ לְבוֹ
כַּמִּים לְפָנָי הַשֵּׁם מַחֲמַת תִּקְוָה הַרָצוֹן וְכַסּוּפִין הַטוֹבִים, שְׁזֶה עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה תְּמִיד, וְזֶה בְּחִינַת וַיִּלֵּן שֵׁם כִּי בָא הַשְּׁמַשׁ, שְׂמַרְמוֹ
עַל חֲשֻׁכַת הַגְּלוּת בְּגוּף וְנִפְשׁ כַּמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
לְבָרְכָה, וְאִזּוֹ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וְזָכָה לְהַשִּׁיג אִזּוֹ עֶצֶם מַעֲלַת
הָאֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא וְתִקְוֵן תְּפִלַּת עֲרַבִית, הֵינּוּ כַּנִּ"ל (שָׁם, הַלְכוֹת
תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, הַלְכָה ז):

עז מי שרוצה לחום על נפשו שלא יאבד את עולמו חם ושלום,

וְכִבֵּר יְדוּעַ שְׂאֵסוּר לִיְאֹשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִן הַצְּעָקָה לְעוֹלָם כִּי אֶפְלוּ אִם
 פָּגַם הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶפְלוּ אִם עֲדִין הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא אִם לֹא יִתִּיאֵשׁ
 אֶת עֲצָמוֹ מִן הַצְּעָקָה וְתִפְלָה וְתַחֲנוּנִים, יְכוּל לְזִכּוֹת לְהַתְגַּלוֹת
 אֵיזָה פָּנִים לְתוֹרָה בְּאַמֶּת וְאֶפְלוּ לְכָל הַשְּׂבָעִים פָּנִים, כִּי הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ טוֹב לְכָל רֶק שְׂצָרִיכִין אֵיזָה אֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא, וְהָעֵקֶר
 לְצַעֲקַת הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שְׂיִזְכָּה לְשִׁבְרַת כָּל הַתְּאֻזוֹת וְהָעֵקֶר
 הוּא תְּאֻזָּה הַנִּ"ל וְאִזּוּ יִזְכָּה לְהַתְגַּלוֹת הַתּוֹרָה בְּחִינַת שְׂבָעִים פָּנִים
 לְתוֹרָה (שָׁם הַלְכוֹת י"ז נֶסֶךְ הַלְכָה ד):

עַח צְרִיכִין תָּמִיד לְהַתְחַזֵּק לְהַרְבּוֹת בְּתִפְלָה וְתַחֲנוּנִים וְשִׂיחָה בֵּינוּ
 לְבֵין קוֹנֵנוּ כְּדֵי לְעוֹרֵר בְּכָל עֵת נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה שֶׁתֵּאִיר לְלִבּוֹ, עַד
 שְׂיִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַחֲרָפוֹת וְאֶהְבּוֹת רְעוֹת הַשׁוֹרִין עַל
 לְבוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת עֶרְלַת לֵב הַנִּ"ל בְּסִימָן נ', אֲךָ מִחֲמַת שְׂבָכָל עֵת
 מִתְגַּבְּרִים הַחֲרָפוֹת לֵב לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֹזֶר נִקְדָּתוֹ הַקְּדוּשָׁה
 הַשֵּׁיף לְלִבּוֹ בָּעֵת הַהִיא, עַל כֵּן עַל-פִּי רַב דְּרַךְ הָאָדָם הָרוּצָה לְעַסֵּק
 בְּזֶה לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ נִדְמָה לוֹ בְּכָל פַּעַם שֶׁעָתָה אֵינוּ
 יְכוּל לְדַבֵּר וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מַה לְדַבֵּר כְּלָל וְלִבּוֹ אֲטוּם מְאֹד וְכוּ' כִּי-דוּעַ
 וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִהַחֲרָפוֹת לֵב עֶרְלַת לֵב הַנִּ"ל אֲבָל בְּאַמֶּת הוּא שֶׁקָּר
 גָּמוּר וּמַעֲשֵׂה בַעַל-דָּבָר כִּי אִם יֹאמֵר כֵּן אֲזִי יִהְיֶה נִדְמָה לוֹ לְעוֹלָם
 כֵּן, שֶׁעָתָה אֵין לוֹ לֵב וְאֵינוּ יְכוּל לְדַבֵּר וְלֹא יִדְבֵר לְעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ מִתְגַּבְּרִין עָלָיו הַחֲרָפוֹת לֵב עֶרְלַת לֵב בְּכָל פַּעַם
 בְּיֹתֵר:

כִּי עֵקֶר בְּטוֹל עֶרְלַת לֵב הַנִּ"ל הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת לְבוֹ לְנִקְדָּתוֹ
 הַקְּדוּשָׁה עַל-יְדֵי דְבוּר פִּיו שֶׁשׁוּפֵךְ שִׂיחוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמְעוֹרֵר
 נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה עַל כֵּן צְרִיכִין לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה לִידַע וּלְהֶאֱמִין, שֶׁבּוֹדֵאֵי
 אֵין עֵת בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יוּכַל אִזּוּ לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ לְהַנְקָדָה הַשֵּׁיף לְלִבּוֹ

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ה'תנ"ד - צמח מורה רנ"ת זצ"ל "צדק צני מלכות שד"ך צהר מספרי רבנו יהיה תיקון רכ"ל" -
"חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות

בעת ההוא ולהתגבר מאד לדבר בזה כפי מה שיוכל, ולבקש
ולחפש בדבוריו את אור נקדתו הקדושה ואף-על-פי שבודאי אי
אפשר להאדם לידע כל זה בפרטיות מה הוא הנקדה השייך ללבו
בעת וברגע הזאת דיקא, אף-על-פי-כן צריך הוא להאמין תמיד
שבודאי יש עתה בחינת נקדה טובה השייכה ללבו בעת ההיא
דיקא ולקשר עצמו אליה, שעל-ידי-זה יתקן מכל מקום שהוא:

ובאמת צריכין על-זה תפלות ותחנונים הרבה לזכות למצא
הנקדה השייכה ללבו בעת ההיא דיקא, וזה בחינת על זאת יתפלל
כל חסיד אליך לעת מצא, לעת מצא דיקא, שיוכה תמיד למצא
הנקדה כפי העת והזמן שזה בחינת ההתבודדות ושיחה בינו
לבין קונו, שעל-ידי-זה זוכין לקשר את עצמו בכל עת להנקדה
השייכה ללבו בעת הזאת וכל זה הוא בחינת משפט, ששופט ודן
את עצמו ומוכיח את עצמו לקיים את כל דברי התורה וצריכין
לכון המשפט לשפוט את עצמו בכל עת ובכל יום כפי העת והזמן
וזה בחינת: ויהיו דברי אלה אשר התחננתני לפני ה' וכו', בחינת
התחנונים והתבודדות הנ"ל לעשות משפט עבדו וכו', שעל-ידי-
זה ממשיכין בחינת המשפט הנ"ל דבר יום ביומו כראוי לפי זה
הזמן והיום והשעה (שם, הלכות מלמדים הלכה ג):

עט האדם צריך לידע עצם התרחקותו מהשם יתברך ואף-על-פי-
כן ידע ויאמין, שמצד רחמיו יתברך הוא קרוב מאד לכל אחד
ואחד אפלו להרחוקים מאד והעקר על-ידי הדבור כי על-ידי
הדבור אנו יכולין לקרות אותו מרחוק מאד והוא מתקרב אלינו
על-ידי-זה, כמו שכתוב: "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו
באמת", וכתוב: "ומי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה'
אלקינו בכל קראנו אליו" וזה בחינת: "בורא ניב שפתים" בחינת

הַדְּבֹר, עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא זֹכִים לְבַחֲנֵת: "שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב"
 בְּחֵינֵת הַתְּרַחֲקוּת וְהַתְּקַרְבוּת הַנִּ"ל שִׁידַע בְּאַמַּת הַתְּרַחֲקוּת
 מִצַּד עֲצָמוֹ וְהַתְּקַרְבוּת מִצַּד רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ וּמִי שְׁנוֹתָן לְבוֹ
 לְדַקְדֵּק וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת שֶׁל הַמְּקָרָא הַזֶּה בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם
 יוּכַל לְהַבִּין מִזֶּה עֲצוֹת אֵיךְ לְהַתְּחִיז בְּעֵינַי הַשְּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ
 שְׁזֶה עָקֵר הַתְּקוּן לְעֵינַי רַחוּק וְקְרוֹב הַנִּ"ל:

כִּי עַל־יְדֵי הַשְּׂיחָה הַנִּ"ל יוּכַל לְפָרֵשׁ וּלְשַׁיַח הַכֹּל לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 לְפָרֵשׁ בְּשִׁיחָתוֹ עֲצָם הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַף־עַל־פִּי־כֵן
 יִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא עַל־יְדֵי שְׂיִזְכֹּר עֲצָם רַבּוּי
 רַחֲמֵי יִתְבָּרַךְ בְּלֵי שְׁעוֹר כַּאֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
 לְבָרְכָה אֲבָל עַל פִּי רַב הַשְּׂיחָה הַנִּ"ל בְּעֲצָמָה קָשָׁה מְאֹד כִּי מֵעֲצָם
 הַתְּרַחֲקוּתוֹ אֵין לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר כֹּלָּל כִּידוּעַ לְמִי שְׂרוּצָה לְהַרְגִּיל
 עֲצָמוֹ בְּזֶה אֲבָל כְּבָר הַזֶּהִירוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה, לְהַתְּחִיז
 בְּכָל מִינֵי הַתְּחִיזוּת לְנַהֵג הַנְּהַגָּה זֹאת בְּכָל יוֹם כִּי הַהֲכָנָה וְהַרְצוֹן
 לְבַד שְׂמִיכִין אֶת עֲצָמוֹ וְרוּצָה לְדַבֵּר רַק שְׂאֵינוּ יְכוּל לְדַבֵּר גַּם זֶה
 יָקָר מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ (וְכִמוֹ שְׁכַתוּב לְעִיל אוֹת ב') וְאִם יִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה
 הַרְבֵּה בּוֹדָאי יַעֲזֹר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיְבָרָא לוֹ דְּבוּרִים בְּבַחֲנֵת:
 "בוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם", בּוֹרָא מִמָּשׁ כִּי הַדְּבוּרִים הַבָּאִים לְהֶאָדָם הֵם
 בְּחֵינֵת בְּרִיאָה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ כִּי בּוֹדָאי הוּא רַחוּק מִדְּבוּרִים מְאֹד
 מִחֲמַת הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל כְּשֶׁהוּא חֲזָק בְּעֲבוּדָה זֹאת
 וּמִכֵּין עֲצָמוֹ לְדַבֵּר וּלְשַׁיַח בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְחֲזָק בְּזֶה אֵיזָה שְׁעָה
 בְּרִצוֹנוֹת וְכַסּוּפִים חֲזָקִים, אָז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזְרוֹ וְשׁוֹלַח לוֹ דְּבוּרִים
 לְתוֹף פִּיּוֹ שֶׁהֵם בְּחֵינֵת בְּרִיאָה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמֵי
 בָּרָא לוֹ דְּבוּרִים וְהַזְמִינָם לְתוֹף פִּיּוֹ בְּבַחֲנֵת: "בוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם",
 בּוֹרָא דִּיקָא וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא זֹכֶה לְבַחֲנֵת שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב

זֶקֶן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ה'תנו ◀ צמח מזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מצפרי רבנו יהיה תיקון רב"ל" ◀
◀ "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ◀

כַּנ"ל וְכִמו שְׂכֵת־טוֹב: לְאָדָם מֵעֲרֵכֵי לֵב וּמֵה' מַעֲנָה לְשׁוֹן, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַעֲרִיף לְבוֹ, הֵינּוּ בְּחִינַת הַהֲכָנָה הַנ"ל וְאִז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׂוֹלֵחַ לוֹ דְבוּרִים לְתוֹךְ פִּיּו בְּבְחִינַת וּמֵה' מַעֲנָה לְשׁוֹן וְכִמו שְׂכֵת־טוֹב אֲדָנִי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וְכו', שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ, כְּבִיכּוֹל, פּוֹתֵחַ לוֹ אֶת שְׂפָתָיו לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח אֶת אֲשֶׁר בְּלִבּוֹ כִּי הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ רַק הָאָדָם צָרִיךְ לְהַכִּיֵן אֶת עֲצֻמוֹ בְּרִצּוֹנוֹת וְכַסּוּפִים קְדוּשִׁים וְה' יַעֲזֹרוּ לְדַבֵּר וּלְפַרֵשׁ שִׁיחָתוֹ כְּרֹאֵי בְשָׁלְמוֹת (שָׁם, הַלְכוֹת שְׁלוּחַ הַקֶּן הַלְכָה ה')

וְעֵינַי עוֹד בְּסֵפֶר "עֲלִים לְתֵרוּפָה" מֵעַנִּין הַתְּחִינּוֹת בְּהַתְּבוּדוֹת, לְהַשְׁתַּוְּקָק וְלִכְסֹף בְּכַסּוּפֵינוּ וּרְצוֹנוֹת טוֹבִים דְּקִדְשָׁה וְלְהוֹצִיאָם בְּפִה לְצַעֲקַת בְּכָל עֵת לְרַחֲמֵי הַמְּרַבִּים, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ וּרְבֵנוּ, זִכָּר צְדִיק לְבָרָכָה וְכָתַב שָׁם בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: בְּנִי, יְדִידִי וְחֵבִיבִי שִׁישׁוּ מֵעַי בְּרֹאוֹתַי, שֶׁתְּהַלֵּךְ לֵאל, דְּבִרֵי רַבֵּנוּ הַנְּשֻׁב, זִכָּר צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרָכָה, עוֹשִׂים רָשָׁם בְּלִבְכֶם וְכו' כִּי אִם אָמַנְתֶּם הֵם דְּבִרֵי פְּשִׁיטוֹת וְתַמִּימוֹת, אֲבָל קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד לְקַבֵּל מֵרְבוֹי הַמְּסַכִּים הַמְּבִדִילִים וּבְלִבּוֹלֵי הַדַּעַת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְהַשְׁטוּתִים שֶׁל כָּל אֶחָד, הַנְּקָרָאִים אֲצֵל הָעוֹלָם חֲכָמוֹת, שֶׁהֵם מְסַבְּבִים וּמְעַקְמִים הַלֵּב מְאֹד בְּכַמָּה דְּרָכִים נְבוֹכִים וְהָעֶקֶר בְּמָה שֶׁמְחַלִּישׁ דַּעַת הָאָדָם וְעוֹשֶׂה עֲצֻמוֹ כְּאִישׁ אֲמֵת, עַד שֶׁרְבִים מְחַכְמִים כְּאֵלֶּה אוֹמְרִים בְּלִבָּם: מַה יוֹעִילוֹ לִי דְּבָרִים כְּאֵלֶּה: הֲלֹא אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי יוֹדֵעַ בְּעֲצַמִי הָאֲמֵת מַה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה וּמַה שֶׁנֶּעֱשֶׂה עִמִּי וְכו' וְכו', עַד שֶׁמִּתְחִיל לְרַחֵק אֶת עֲצֻמוֹ מִצַּעֲקָה וְתַחֲנוּנִים וְכִתִּיב: יוֹם תַּעֲזִבֵנִי יוֹמִים אֲעֻזְבֶךָ, עַד שֶׁחוֹלְפִים חֵם וְשָׁלוֹם, יָמִים אוֹ שָׁנִים שֶׁנִּתְרַחֵק מְאֹד אֲשֶׁרִי אָדָם שׁוֹמֵעַ לוֹ לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתֵּי תוֹרָתוֹ וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת יוֹם יוֹם, לְהַתְּחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, לְהַשְׁתַּוְּקָק וְלִכְסֹף

בְּכַסּוּפֵיךָ וּרְצוֹנוֹת חַדְשֵׁי דְקַדְשָׁהּ וּלְהוֹצִיא חֶכְמוֹתֶיךָ בְּפִי בְּדַבְרֵי שִׁיחוֹת וְתַחֲנוּנִים וְצַעֲקוֹת וְשׁוֹעוֹת וּגְנִיחוֹת וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנֶיךָ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם כְּבֵן לְפָנֵי אָבִיו יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחָהּ, וַיְכִיֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל פֶּעַם לְצַעֲקָה וּלְהַתְחַנֵּן אִיךָ שִׁיּוּכָל, כִּי אֵין שׁוֹם צַעֲקָה נְאֻבַד חַם וְשָׁלוֹם, אֲפִלוּ רְצוֹן בְּעֶלְמָא אֵינוֹ נְאֻבַד, כִּי לֵית רְעוּתָא טָבָא דְאֵתְאֻבַד אֲשֶׁרִיךְ בְּנֵי, אִם תְּחִזֵּק עֲצָמְךָ לֵילֵךְ בְּדַרְךָ הַזֶּה שְׁפַתְבָּתָּ לִי וְכוּ', עֵין שָׁם: